

**Eg var  
mótleys,  
kendi ekki,  
at eg var  
góð nokk og  
eg hevði ringa samvitsku.  
Tá eg hevði tað ringast,  
hevði eg hvørki styrki  
ella yvirskot**

in mælti eisini til, at eg legði meg, tá Vón svav, tí hon svav ikki væl um náttina, og hon var eisini sera ofta sjúk, sigur Vígdis Skorheim.

– Tá skuldi eg ikki leggja nakað til rættis ella hugsa um sjúku ella annað, leggur hon afturat.

#### Varð ikki screena

Vanliga fáa allar mammur eitt spurnarblað frá heilsusysturini, sum skal meta um sálarheilsu teirra. Hetta verður gjørt fyri at fáa innlit í og lofta teimum, sum stríðast við burðartunglyndi.

– Eg hevði hoyrt um hesa royndina, sum heilsusysturnar koma við, men tíverri fekk eg ongantíð hetta spurnarblaðið. Eg veit ikki, hví eg ikki fekk tað, og hóast eg onkursvegna hevði glett meg til at fáa spurnarblaðið, tí eg helt, at tað móguliga fór at svara onkrum iva, sum eg hevði inni í mær, so var eg ov stolt at spyrja nærri eftir tí tá, sigur hon álvarsliga.

– Eg hevði vónað, at hendan royndin fór at lofta onkrum, tí eg

dugdi ikki at seta orð á tankarnar og kenslurnar, sum eg hevði. Eg visti sjálvsagt, at alt var ikki, sum tað skuldi vera, men eg visti ikki, hvat tað var, sigur Vígdis Skorheim.

#### Sat heima og græt

Umframt at vera ógvuliga móð og máttleys, so var Vígdis eisini ómetaliga kedd ta mesta av tíðini í minst eitt ár, eftir at hon varð vorðin mamma, men tað var torført at skilja, hvør grundin var til ógvuligu kenslurnar.

– Tað fyrsta árið sat eg nógv heima og græt, sigur hon.

Hon sigur frá um støður í gerandisdegnum, har hon kendi seg máttleysa í støðuni og í leiklutinum, sum hon hevði. Av og á varð hon noydd til at fara frá dóttur síni inn í eitt annað rúm, tí hon orkaði ikki samveruna. Hetta leiddi síðani til skuldarkenslu.

– Eg varð eisini kedd av at viðurkenna, at eg heilt einfalt mátti flyta meg frá mínum egna barni, tí eg

ikki kláraði meir. Tað er ónatúrligt at hava eina slíka djúpa kenslu av, at flytur man seg ikki, so fær man ikki luft, sigur hon álvarsom, og leggur afturat, at hon eisini varð kedd av sínum egnu kenslum, tí hon elskaði barnið, sum hon mátti flyta seg frá, men maktaði í roynd og veru ikki lötuna.

– Eg var mótleys, kendi ikki, at eg var góð nokk og eg hevði ringa samvitsku. Tá eg hevði tað ringast, hevði eg hvørki styrki ella yvirskot, sigur hon.

#### Legði dagin til rættis

Vígdis er vanliga væl fyrireikað í tí, sum hon ger, og henni dámar at leggja sær tingini til rættis, soleiðis at hon hevur tamarhald og tak á støðuni og gerandisdegnum. Soleiðis var eisini ta tíðina, tá ringa burðartunglyndið stóð uppá. Hon skrivaði eitt strangt skema, sum hon tekur fram og vísir untirritaða, meðan vit tosa.

Á skemanum, sum eitur “Dagurin hjá Vón” stendur nágreiniliga,

hvat lítla barnið skal gera og nær tað skal gerast. Til dømis stendur, at hon vaknar á leið klokkan seks, og síðani fær hon mjólk og morgunmat. Síðani skal hon stimbrast og spæla, áðrenn hon skal í vognin at sova, og so framvegis. Vígdis sigur, at hon hevur lagt skemaið afturat myndabókini, sum hon eigur av fyrstu árunum hjá Vón, tí hóast hon næstan verður flov av at vísa øðrum tað, so er tað soleiðis, sum veruleikin var tá.

– Í fyrstani hjálpti tað mær at fylgja stranga skemanum, so eg kendi, at eg hevði tamarhald á støðuni. Eg fekk ofta viðmerkingar um hvussu planløgð eg var, men eg kundi ikki siga teimum, at tað var soleiðis eg yvirlivdi dagin, sigur hon.

Hon noyddi seg sjálva at gera sovarið, sum hon føldi, at hon átti at gera. Tá hon ikki legði seg at sova, so fór hon onkran tvungnan trillitúr og látst, sum var alt, sum tað átti.

– Eg royndi at yvirliva, og

spurdi ofta meg sjálva, hví ongin hevði sagt mær, hvussu strævið hetta veruliga fór at verða.

#### Eg havi barnsburðartunglyndi

Vígdis tosaði ikki við nakran um tær kenslurnar, sum hon stríddist við. Tey nærmastu sóu, at hon stríddist, sóu at hon græt og lögdu til merkis, at hon manglaði orku. Hon greiðir frá, at maður hennara spurdi inn til og royndi at ugga, men tað var ov torført hjá henni at seta orð á, hvat tað var, sum nívd hana so djúpt.

Vígdis stríddist einsamøll við tungu kenslurnar í fleiri ár. Fyrsta árið var serliga hart, og tá sat hon ofta einsamøll, græt og manglaði serliga orku. Tá dóttir hennara eldist og varð meir sjálvbjargin, fekk Vígdis eisini betur tíð til at hugsa um seg sjálva og um, hvat hon upplivdi og hvussu hon fekk bast tí.

framhald